

- Berei Károly nagykárolyi hadisírgondozó emlékmene a Don-kanyar magyar hőseiért ●2.
- Kalandozások kora: honfoglaláskori vezérek sírjai az Elit alakulat 2.0 elnevezésű kiállításon ●6-7.
- Élményforrás az együtt muzsikálás öröme a csíkszeredai Kedves zenekarban ●8.

2020. JANUÁR 16.
XXX. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM
WWW.ERDELYINAPLO.RO

Erdélyi Napló

FOTÓ: PENGŐ ZOLTÁN

Pengő Zoltán újságíró: Irán nagyon nyomasztó ország

●4-5.

A hazavesztés relativizálása

Rostás Szabolcs

A legtöbbben már két évvel ezelőtt, az Erdély és a Román Királyság egyesülését kimondó 1918-as gyulafehérvári román nemzetgyűlés centenáriuma leszámoltak azzal az illúzióval, hogy Erdély elcsatolásáról, tágabb értelemben a trianoni kérdéskörrel lehet higgadt, provokációmentes párbeszédet folytatni. Ez a borúlátás aztán visszaigazolást nyert a trianoni békediktátum aláírása százéves évfordulójának, a 2020-as esztendőnek közeledtére időzített – és minden bizonnyal jól előkészített – hangulatkeltések, durva magyarellenes akciók során. Elég, ha csak az úzvölgyi katonatemető beplántálására, majd trikolóros elfoglalására, valamint a június 4-e román nemzeti ünnepé nyilvánítását célzó törvénytervezetre gondolunk. Jól tudtuk eddig is, hogy Romániában a többség foggal-körömmel ünnepeket a magyarokkal centenáriumot. Trianont ugyanis még mindig nem lehet kitörölni a nagyromán eszményképből, amely csakis történelmi igazságtételként hajlandó elkönyvelni az első világháborút követő döntéseket. Na de arra mégsem számítottunk, hogy ez a fajta szempontrendszer magyar oldalon is felbukkan.

„Bármily szokatlanul hangzik is, de kijelenthető: az a tény, hogy ezek a területek (a Magyarországtól elcsatolt területek – szerk. megj.) Trianonnal elvesztek, súlyos balasztól szabadította meg a trianoni magyar társadalmat.” Nem, tisztelt olvasó, nem valamely szlovák vagy román álláspontból idéztem, hanem Gyáni Gábor magyarországi történésznek az Élet és Irodalom című hetilapban megjelent esszéjéből. Amelyben a szerző azt fejtegeti, hogy a trianoni békediktátumban rögzített, majd végrehajtott szabadrablást, a hazavesztést végül is nem kell traumaként, veszteségként felfogni, hanem az antanthalmak és az utódállamok retorikája alapján jóvátételként. „A tagadhatatlanul fájdalmas veszteség tudatában sem tagadható ugyanis, hogy a magyar társadalom előbb vagy utóbb hallatlanul nagy erőfeszítésekre kényszerült volna azért, hogy felemelje, a központi, a magterületek színvonalára emelje, hozzájuk közelítse, a korábbiaknál maradéktalanabban integrálja az elmaradott gazdasági régiókat és olykor anakronisztikus helyi társadalmakat” – írja Kárpátaljára, Székelyföldre, a Felvidékre utalva Gyáni.

Vagyis a képlet egyszerű. A csonkaor-szági magyarok örüljenek, hogy megsza-

dultak egy csomó, holt súlyként, amolyan terhes dologként felfogott vidéktől az ott élő magyarok millióival együtt, hiszen ezekkel úgy is csak baj van/lenne. Az elcsatolt területekre született magyarok meg nyugodjanak bele kisebbségi sorsukba, ne fájjon nekik Kolozsvár, Sepsiszentgyörgy, Kassa, Ungvár elvesztése, lehetőleg olvadjanak be a többségi társadalomba, és várják a „felzárkóztatást”, a boldogulást Bukaresttől, Pozsonytól, Kijevtől. Bizony sokáig úgy tűnt, hogy a kettős állampolgárság megadását is hevesen ellenző gyurcsányi nemzetellenes ámokfutást, a 23 millió románnal való Kovács László-i riogatást, a Medgyessy-féle koccintópolitikát nem lehet felülmúlni. Hiú ábránd volt, a jelek szerint akadnak ugyanis olyan magyar történészek, akik román, szlovák, szerb kollégáikra is képesek rápírítani Trianon kapcsán.

Trianonnak, Magyarország felszabdálása idén százéves évfordulójának természetesen nem szabad végeérhetetlen gyászról, önsajnálatról, tehetetlen múltba révedésről szólnia, hiszen a nemzet határok fölötti (újra) egyesítése szinte korlátlan lehetőségekkel kecsegtet. Viszont relativizálni, eljelentékteleníteni, sőt egyenesen helyeselni Trianont – igazi önsorsrontás.